

LEŚNE MOLO - ŚCIEŻKA PRZYRODNICZA „SZLAKIEM PŁAZÓW”

Uroczysko Miejska Góra to wyniosłe wzgórze o niezbyt długich zboczach, poprzecinane dolinami potoków biegnących w kierunku południowo-zachodnim i północno-zachodnim. Rzeźba terenu jest urozmaicona, a najwyższy szczyt kompleksu - nazywany „drugim rondem” (420 m n.p.m.) znajduje się w centralnym punkcie wzgórza. To z niego właśnie swój początek bierze Leśne Moło - niezwykła konstrukcja, dzięki której w sposób nieoczywisty możemy podziwiać skarby przyrody pogranicza.

Największe bogactwo Miejskiej Góry to lasy o charakterze zbliżonym do naturalnego. Zasadniczymi gatunkami drzew występujących w uroczysku są: jodła (*Abies alba*), sosna (*Pinus silvestris*), a także modrzew europejski (*Larix decidua*). Ten ostatni gatunek, podobnie jak jodła znajduje tutaj dogodne warunki rozwojowe i występuje jako domieszka w całym lesie. Cennymi drzewami uzupełniającymi strukturę drzewostanu są klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), wiąz górski (*Ulmus glabra*), dąb szypułkowy (*Quercus robur*) i buk pospolity (*Fagus sylvatica*) pięknie przebarwiający się jesienią.

Różnorodny las to ostoja wielu gatunków płazów: żaby trawnej (*Rana temporaria*), ropuchy szarej (*Bufo bufo*), traszek (*Lissotriton vulgaris*), salamandry plamistej (*Salamandra salamandra*) i kumaka górskiego (*Bombina variegata*). Świat ptaków to typowo gatunki leśne: różne gatunki sikorek (*Parus*), zięba pospolita (*Fringilla coelebs*), dzięcioł duży (*Dendrocopos major*), kowalik (*Sitta europaea*) i drozdy (*Turdus*). Kto spacerując ścieżkami Miejskiej Góry będzie miał trochę szczęścia i cierpliwości wypatrzy sarny (*Capreolus capreolus*), a rzadziej dziką (*Sus scrofa*).

Miejska Góra ze względu na swoją lokalizację od zawsze jest miejscem wypoczynku i niedzielnej rekreacji dla mieszkańców Starego Sącza i turystów (stąd jej potoczna nazwa „Góra Parkowa”). Po II wojnie światowej na Miejskiej Górze, od strony północno - zachodniej, staraniem miejscowych władz i mieszkańców zbudowano skocznię narciarską, z której korzystali zawodnicy klubu Start-Beskid Nowy Sącz, Kolejjarz, LKS Poprad czy LKS Ryto. Obiekt funkcjonował mniej więcej do połowy lat 60 (dziś po skoczni nie ma już śladu). Skocznia posiadała stromy przeciwstok, a najlepsi zawodnicy skakali na niej na odległości przekraczające 30 m. W sezonie zimowym w każdą niedzielę, kiedy tylko pozwalały na to warunki, organizowano w Starym Sączu zawody cieszące się dużym zainteresowaniem miejscowej publiczności. Przyjeżdżali na nie także skoczkowie z Piątkowej, Rytra, a także zawodnicy spoza Powiatu Nowosądeckiego, choćby z Poronina. Wśród starsosądeczan wyróżniali się bracia Grzegorz i Józef Wajmanowie. Do tego ostatniego należy nieoficjalny rekord skoczni.

Amatorzy sportów zimowych mieli niegdyś również do dyspozycji tor saneczkowy wkomponowany w rzeźbę terenu, a na południowym zboczu góry przygotowano teren pod stok siałomowy, gdzie planowano uruchomić oświetlony wyciąg narciarski. W latach 60. XX wieku obszar Miejskiej Góry został uznany za „las uzdrowiskowo-klimatyczny”. Poczyniono wtedy inwestycje w małą infrastrukturę rekreacyjną, m.in. wzdłuż ścieżek i na polanach (Rondo 1 i 2) oraz rozbudowano leśniczówkę (dziś w rękach prywatnych).

W 2016 roku rozpoczął się proces stopniowej rewitalizacji tego niezwykłego terenu. Wybudowano ponad pięć kilometrów tras biegowo-rowerowych, tworzących dwie pętle: małą - prowadzoną przez górne partie kompleksu oraz dużą - otaczającą Miejską Górę od strony północnej. Powstały też elementy małej architektury, które udogodniły rekreację w lasach Miejskiej Góry.

We wrześniu 2019 roku, po kilku latach przygotowań Gmina Stary Sącz otrzymała dofinansowanie innowacyjnego projektu pn. „Skarby przyrody pogranicza - Ochrona zagrożonych gatunków wraz ze zrównoważonym udostępnieniem atrakcji przyrodniczo-krajobrazowych Starego Sącza i Lewoczy - innowacyjne ścieżki przyrodnicze na Miejskiej Górze i w Lewoczańskiej Dolinie”. Wniosek, którego partnerem jest Miasto Lewocza uzyskał w ramach Programu Interreg V-A Polska - Słowacja 2014 - 2020 dofinansowanie w wysokości 2 496 106,32 C.

Autorami projektu Leśnego Moła są Anna i Wojciech Świątkowie z pracowni 55 ARCHITEKCI. W 2019 roku wyłoniono wykonawcę inwestycji. Nietypowe i trudne z powodu warunków terenowych zadanie, zrealizowała sądecka spółka Budownictwo Mosty Drogi BMD Sp. z o. o. Doświadczenie w realizacji inwestycji mostowych, a także duże zaangażowanie właścicieli spółki Pawła Nowaka i Jerzego Gąciarza oraz pracowników BMD sprawiły, że budowa Leśnego Moła przebiegła zgodnie z założeniami inwestora i projektanta.

Jak znaleźć Leśne Moło? Po prostu podążaj za kulami. Szklane kule zwane „kroplami rosy” to elementy ścieżki przyrodniczej. Jest ich siedem i wskazują bezpośrednio do Leśnego Moła. Kule wykonane są ze złożonych modułów poliwęglanowych. Konstrukcje o średnicy 250-300 cm mogą pomieścić nawet cztery dorosłe osoby. Wewnątrz kul znajdują się przestrzenne makiety przedstawiające kumaka górskiego w poszczególnych fazach rozwojowych. Krople rosy symbolizują fundamentalne znaczenie wody dla procesu rozwoju płazów.

„Leśne Moło” to stalowo-drewniany pomost o długości 212,5 m. Na wysokości kilkunastu metrów nad ziemią możliwe jest skorzystanie z hamaka i kładki. Chcąc jednak dotrzeć do kulminacyjnego punktu, z którego widoczna jest panorama Starego Sącza, trzeba przejść po szklanej tafli znajdującej się na wysokości 18 metrów nad ziemią.

Las Miejskiej Góry to las komunalny. Prócz funkcji przyrodniczych i rekreacyjnych te ponad 100 ha lasu pełni funkcję gospodarczą. Gospodarkę leśną prowadzi Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej pod ścisłym nadzorem Nadleśnictwa Stary Sącz na podstawie Upraszczonych Planów Urządzenia Lasu.

Plany te są sporządzane co dziesięć lat i w bardzo dokładny sposób określają to kiedy i jakie zabiegi należy wykonywać w poszczególnych oddziałach i pododdziałach, na które podzielony jest las. W planie określona jest m. in. maksymalna ilość drewna jaką można pozyskać bez szkody dla lasu. W ostatnim dziesięcioleciu pomiędzy latami 2012 a 2021, średnie pozyskanie roczne drewna wahało się na poziomie 550-600 m³, co stanowi zaledwie połowę ustalonego limitu. Las w ciągu ostatnich 10 lat „zgrubiał” o blisko 40% (wskaźnik zasobności zwiększył się z 310 m³/ha w 2012 r. do 428 m³/ha w 2021 r.) Wskaźnik ten określa miąższość drzewostanu w przeliczeniu na 1 ha, czyli w skrócie „ilość lasu w lesie”. Jego średnia dla polskich lasów wynosi ok. 290 m³ na 1 hektar (dane na rok 2021).

Odbiorcami drewna są głównie lokalne tartaki oraz mieszkańcy gminy. Część drewna jest nieodpłatnie przydzielana mieszkańcom w ramach pomocy społecznej jako drewno opałowe, a w przypadkach losowych jako tartaczne, np. pogorzelcom. Z drewna pochodzącego z lasu komunalnego pracownicy MZGK w Starym Sączu wykonują obiekty małej architektury np. wiaty, altany, ławki, stoły, pomosty. Drewno przeznaczone jest także na remonty budynków gminnych. W starsosądeckim lesie wykonywane są też ciecica, które poprawiają kondycję lasu, tj. ciecica sanitarne i trzebieże. Usuwają się drzewa z wadami i te, które utrudniają rozwój drzewom o prawidłowo ukształtowanej budowie. Podczas ciec sanitarnych usuwa się te, które są chore, obumarłe, opalone przez szkodniki. W ostatniej kolejności wykonuje się ciecica rębne - tych drzew, które osiągnęły odpowiedni wiek i których drewno jest najcenniejsze. Corocznie na terenie lasu nasadzanych jest kilka tysięcy sadzonek drzew. Przez kilka pierwszych lat wymagają one intensywnej pielęgnacji, tj. wykaszania i zabezpieczania przed zwierzętami, a później przerzedzania i usuwania gatunków niepożądanych, które przeszkadzają sadzonkom we wzroście. MZGK dba o bioróżnorodność pozostawiając drzewa zasiedlone przez ptaki, drzewa dziuplaste, spróchniałe, o ile nie rosną w pobliżu ścieżek i nie zagrażają bezpieczeństwu. Część drewna po ścinie pozostawiana jest do naturalnego rozpadu, które staje się wkrótce siedliskiem wielu gatunków roślin, zwierząt i grzybów. Bardzo często pomimo osiągnięcia wieku rębnego rezygnuje się z wycinki drzew o imponujących rozmiarach, zwłaszcza tych, które rosną w pobliżu ścieżek spacerowych.

Pobierz aplikację mobilną

STARY SĄCZ I LEWOÇA
szlakiem tajemnic
gry miejskie, zadania, trasy, ciekawostki...

REGULAMIN SZLAKU PŁAZÓW
UCHWAŁA NA STRONIE GMINY

TRASY ROWEROWE
W GMINIE STARY SĄCZ

